

Inhoudstafel

VOORWOORD	17
------------------------	----

DOSERING VAN FISCALE EN STRAFRECHTELIJKE SANCTIES IN EEN EENGEMAAKTE FISCAAL-STRAFRECHTELIJKE PROCEDURE

Michel Rozie

1. EEN GEÏNTEGREERDE FISCAAL-STRAFRECHTELIJKE PROCEDURE	21
2. HET MEEWEGEN VAN FISCAAL-ADMINISTRATIEVE SANCTIES BIJ DE STRAFTOEMETING	24
3. VOORDEELSONTNEMING M.B.T. FISCALE EN NIET-FISCALE MISDRIJVEN	27
4. GEEN HOOFDELIJKE AANSPRAKELIJKHEID VOOR FISCAAL-ADMINISTRATIEVE SANCTIES	30

ONRECHTMATIG VERKREGEN BEWIJS OP ZOEK NAAR ALTERNATIEVEN VOOR DE BEWIJSUITSLUITING

Michel Maus

1. INLEIDING	33
2. DE INHOUDELIJKE DEFINIËRING VAN HET BEGRIP ONRECHTMATIG VERKREGEN BEWIJS	35
3. DE JURIDISCHE BEWIJSWAARDE VAN ONRECHTMATIG VERKREGEN BEWIJS ..	42
3.1. Het lot van onrechtmatig verkregen bewijs in strafzaken	42
3.1.1. De evolutie van de rechtspraak met betrekking tot het lot van het onrechtmatig verkregen bewijs in strafzaken	42
3.1.2. De rechtspraak in strafzaken na Antigoon	48
3.2. Het lot van onrechtmatig verkregen bewijs in burgerlijke zaken tegen de overheid	51
3.2.1. Kan de strafrechtelijke Antigoon-leer worden getransponeerd naar burgerlijke zaken tegen de overheid?	51

3.2.2. De stelling van de rechtspraak over de doorwerking van de Antigooon-leer in burgerlijke zaken tegen de overheid	52
3.2.2.1. De Antigooon-leer in het sociaal recht	52
3.2.2.2. De Antigooon-leer in het fiscaal recht	54
3.2.2.3. De Antigooon-leer in het handels-, economisch en financieel recht	59
4. RECHTSHERSTEL BIJ ONRECHTMATIG VERKREGEN BEWIJS. OP ZOEK NAAR ALTERNATIEVEN VOOR DE BEWIJSUITSLUITINGSREGEL.	61
4.1. Het principe van de rechtstaat en het onrechtmatig verkregen bewijs	61
4.2. Alternatieven voor de bewijsuitsluiting bij onrechtmatig verkregen bewijs .	63
4.2.1. Artikel 13 EVRM en artikel 47 EU-Handvest en de nood aan een “effective remedy” bij de schending van fundamentele grondrechten. . .	63
4.2.2. Artikel 6 EVRM en artikel 47 EU-Handvest en de toegang tot een rechter die met volle rechtsmacht moet kunnen oordelen over opgelegde sancties.	67
4.2.2.1. Algemeen	67
4.2.2.2. Het begrip strafvervolgung uit artikel 6 EVRM	68
4.2.2.3. De volle rechtsmacht van de rechter	70
4.2.2.4. De beoordeling van de (on)redelijkheid van een opgelegde sanctie	72
5. BESLUIT	75

DE FISCALE VISITATIE (ANNO 2022)

Albert Bouwen

1. INLEIDING	79
2. PRINCIPIËLE DRAAGWIJDTE VAN HET VISITATIERECHT	82
2.1. Doelgebonden onderzoeksbevoegdheid	82
2.2. Plaatsen waar kan worden gevisiteerd	85
2.3. Tijdstip van de visitatie	88
2.4. Zonder voorafgaande verwittiging en zonder toelating van de belastingplichtige; de aanwezigheid van de belastingplichtige is evenmin vereist	89
2.5. Onderscheid vrije toegang en het eigenlijke visitatierecht	92

3. VERZETSMOGELIJKHEDEN VAN DE BELASTINGPLICHTIGE	105
4. GEHEIMEN, CONFIDENTIALITEIT, RECHTEN VAN VERDEDIGING E.D.	112
4.1. Beroepsgeheim	112
4.2. Bedrijfsjurist en confidentialiteit	117
4.3. De rechten van verdediging en legal privilege	120
5. BESLUIT	123

AANGIFTE EN MELDINGSPLICHT VAN BELASTINGFRAUDE IN HET LICHT VAN DE RICHTLIJN “KLOKKENLUIDERS”

Amélie Lachapelle

1. INTRODUCTION	127
2. APERÇU DU DROIT BELGE DE L’ALERTE ET DE LA DÉNONCIATION	129
2.1. Aperçu général	129
2.1.1. La dénonciation traditionnelle	130
2.1.1.1. La dénonciation officielle	130
2.1.1.2. La dénonciation civique	132
2.1.2. La dénonciation professionnelle	134
2.1.2.1. Préalable : la levée du secret professionnel	134
2.1.2.2. La dénonciation dans le secteur public	136
2.1.2.3. La dénonciation dans le secteur privé	137
2.2. Examen en droit financier	140
2.2.1. Les dispositifs de signalement interne	140
2.2.1.1. Les dispositifs de « contrôle financier »	140
2.2.1.2. Les dispositifs de « lutte contre les abus de marché »	142
2.2.1.3. Les dispositifs de « lutte contre le BC/FTP »	142
2.2.2. Les dispositifs de signalement externe	143
2.2.2.1. Le signalement à la BNB	143
2.2.2.2. Le signalement à la FSMA	144
2.2.2.3. Le signalement au CSR	146
2.2.2.4. Le signalement à la CTIF	146
3. APERÇU DE LA DIRECTIVE SUR LES LANCEURS D’ALERTE	147
3.1 Champ d’application de la directive	147

3.1.1. Champ d'application matériel	147
3.1.2. Champ d'application personnel	149
3.2. Protection des auteurs de signalement	150
3.2.1. Conditions de protection des auteurs de signalement	151
3.2.2. Mesures de protection des auteurs de signalement	151
3.3. Signalement et divulgation de violations	152
3.3.1. Obligation d'établir des canaux de signalement interne	153
3.3.2. Obligation d'établir des canaux de signalement externe	154
3.3.3. Divulgations publiques	155
4. CONCLUSION	157

DE RECHTSPRAAK EN HET BEROEPSGEHEIM IN FISCALE ZAKEN

Michel Maus

1. INLEIDING	161
2. DE ALGEMENE DRAAGWIJDTE VAN HET BEROEPSGEHEIM	162
2.1. Algemeen	162
2.2. Artikel 458 Swb. en het verbod informatie aan 'derden' mee te delen	162
2.3. Artikel 458 Swb. En het verbod 'geheime informatie' aan derden mee te delen	163
2.4. Artikel 458 Swb en de uitzonderingen op het beroepsgeheim	164
2.5. Artikel 458 Swb en het belang van het vrijwaren van het beroepsgeheim ..	165
3. HET BEROEPSGEHEIM EN DE FISCALE MEEWERKVERPLICHTING	167
3.1. De passieve fiscale meewerkverplichting	167
3.1.1. Het beroepsgeheim en de controle van de eigen belastingtoestand van de geheimhouder	167
3.1.1.1. Algemeen principe: het beroepsgeheim kan niet worden ingeroepen in het kader van een eigen fiscale controle	167
3.1.1.2. Nuancering van het algemeen principe	168
3.1.1.2.1. <i>Het beroepsgeheim en het boekenonderzoek</i>	<i>168</i>
3.1.1.2.2. <i>Het beroepsgeheim en de vraag om inlichtingen ...</i>	<i>170</i>
3.1.1.2.3. <i>Het beroepsgeheim en de fiscale visitatie</i>	<i>170</i>

3.1.2. Het beroepsgeheim en het fiscaal derdenonderzoek	172
3.1.2.1. Algemeen	172
3.1.2.2. Het derdenonderzoek in het kader van de Inkomstenbelastingen en de btw	173
3.1.2.3. De rechtsbescherming van de geheimhouder	173
3.1.2.3.1. Algemeen	173
4. DE ACTIEVE FISCALE MEEWERKVERPLICHTING	177
4.1. Algemeen	177
4.2. Overzicht van de fiscale meldings- en aangifteplichten van geheimhouders	177
4.2.1. De algemene aangifteverplichting van openbare officieren en openbare ambtenaren overeenkomstig artikel 29, eerste lid W.Sv.	177
4.2.2. De meldingsplicht inzake witwassen van fiscale vermogensvoordelen ..	178
4.2.3. De aangifte van klantenlistings inzake btw	180
4.2.4. De melding van grensoverschrijdende fiscale constructies	181
5. BESLUIT	183
 BEVOEGDHEDEN VAN STRAFRECHTELIJKE ONDERZOEKEN DOOR HET EUROPEES OPENBAAR MINISTERIE INZAKE FISCALE FRAUDE	
<i>Yves Van Den Berge</i>	
1. INLEIDING EN ONTSTAANSGESCHIEDENIS	187
2. REDENEN VOOR DE OPRICHTING VAN HET EUROPEES OPENBAAR MINISTERIE	189
3. INSTELLING, TAKEN EN BASISBEGINSELEN VAN HET EOM	190
4. STRUCTUUR EN BESLISSINGSNIVEAUS VAN HET EOM	192
4.1. Algemeen	192
4.2. Entiteiten op centraal niveau	192
4.2.1. De Europese hoofdprocureur (art. 11 EOM-Verordening)	192
4.2.2. De Europese procureurs (art. 12 EOM-Verordening)	193
4.2.3. Het college (art. 9 EOM-Verordening)	193
4.2.4. De permanente kamers (art. 10 EOM-Verordening)	193

4.3. Gedelegeerd Europese procureurs (artt. 13 en 17 EOM-Verordening)	195
5. BEVOEGDHEID VAN HET EOM	196
5.1. Materiële bevoegdheid	196
5.1.1. Algemeen	196
5.1.2. Feiten rechtstreeks strafbaar gesteld door de PIF-Richtlijn (art. 22, lid 1, EOM-verordening)	196
5.1.3. Deelneming aan een criminele organisatie (art. 22, lid 2, EOM-Verordening)	199
5.1.4. Andere feiten die onlosmakelijk verbonden zijn (art. 22, lid 3, EOM-Verordening)	199
5.1.5. Uitzonderingen op de materiële bevoegdheden (art. 22 en 25 EOM-Verordening)	201
5.2. Territoriale en personele bevoegdheid	202
6. UITOEFENING VAN DE BEVOEGDHEID VAN HET EOM	204
6.1. Gedeelde/gezamenlijke bevoegdheid	204
6.2. Melding en kennisname van misdrijven	204
6.3. Registratie en controle van informatie	205
6.4. Instellen van een onderzoek en toewijzen van de bevoegdheden binnen het EOM	205
6.5. Recht van evocatie	206
7. BEHANDELING VAN EEN STRAFDOSSIER	208
7.1. Tijdens het onderzoek	208
7.1.1. In de lidstaat	208
7.1.2. In meerdere lidstaten	209
7.2. Verwijzingen naar en overdrachten van procesvoering aan de nationale autoriteiten	210
7.3. Bij de beëindiging van het onderzoek	211
8. BESLISSINGEN NA HET ONDERZOEK	212
8.1. Algemeen	212
8.2. Strafvervolgning voor de nationale rechter	212

8.3. Sepot	213
8.4. Vereenvoudigde strafvervolgingsprocedure	214
9. RECHTSBESCHERMING BIJ VERVOLGING DOOR HET EOM	216
10. RECHTERLIJKE TOETSING DOOR DE NATIONALE RECHTER EN HET HOF VAN JUSTITIE	217
10.1. Door de nationale rechter	217
10.2. Door het Hof van Justitie van de Europese Unie	217
11. IMPLEMENTATIE VAN HET EOM IN DE BELGISCHE RECHTSORDE	218
12. BESLUIT	220
 DE EUROPESE ARBEIDSAUTORITEIT EN DE STRIJD TEGEN SOCIALE DUMPING	
<i>Karel Deridder</i>	
1. INLEIDING	223
2. HISTORIEK	224
3. BEVOEGDHEIDSGEBIEDEN EN RECHTSGRONDSLAG	225
4. DOELSTELLINGEN	226
5. TAKEN	227
6. BEHEER	228
7. ORGANISATIESTRUCTUUR	229
8. OVERLEGDE EN GEZAMENLIJKE INSPECTIES (OGI'S)	232
8.1. Definitie	232
8.2. Basisprincipes	233
8.3. Wettelijke basis voor grensoverschrijdende inspecties	233
8.4. Procedure voor het opzetten van een Overlegde en/of Gezamenlijke Inspectie en betrokken actoren	234

8.5. Welke vormen van ondersteuning?	235
9. TOT SLOT	236
GDPR EN UITWISSELING VAN GEGEVENS TUSSEN INSPECTIES	
<i>Lorna Baert</i>	
1. DE GDPR OF ALGEMENE VERORDENING GEGEVENSBESCHERMING	239
2. WAT BETEKENT DE GDPR?	241
3. HET TOEPASSINGSGEBIED (MATERIEEL EN TERRITORIAAL)	242
4. HET INSPECTIELANDSCHAP	243
4.1. De inspecties van de FOD WASO	243
4.2. De RSZ-inspectie	243
4.3. De RVA-inspectie	244
4.4. De inspectie van het RIZIV	244
4.5. Het RSVZ	244
4.6. De regionale inspecties	244
4.7. De bevoegdheden	244
5. WELKE INVLOED HEEFT DE GDPR OP DE WERKING VAN DE SOCIALE INSPECTIEDIENSTEN?	246
5.1. De beginselen	246
5.2. Controlemogelijkheden-Veiligheidsloggings- IRIS -Technische logging	247
5.3. De rechtmatigheid van verwerking	248
5.4. De DPIA en het verwerkingsregister	251
6. HET IVC, DE BERAADSLAGINGEN EN PROTOCOLS	253
6.1. Het informatieveiligheidscomité	253
6.2. De beraadslagingen	253
6.3. Vroegere beraadslagingen	255
6.4. Beraadslagingen van de kamer sociale zekerheid en gezondheid	255

7. BEVEILIGING	257
7.1. Algemene Beleidslijn informatieveiligheid & privacy	257
7.2. Teleconferencing	259
7.3. Inleveren van materiaal	259
8. OPLEIDING VAN MEDEWERKERS	260
9. DATACLASSIFICATIE	261
10. VERZENDMETHODES	262
10.1. Belnet FedSender (een betrouwbaar alternatief)	262
10.2. JustSendIt: een toepassing van Justitie	262
10.3. Het platform van BOSA	262
10.4. Tresorit	263
11. DATA-UITWISSELINGSPLATFORMEN	264
11.1. IMI	264
11.2. EESSI	265

DE ADMINISTRatieve EN STRAFRECHTELIJKE BETEUGELING VAN SUBSIDIEFRAUDE OP EUROPEES, FEDERAAL EN VLAAMS NIVEAU

Mattijs Vanmarcke

1. INLEIDING	269
2. SUBSIDIEFRAUDE MET PUBLIEKE MIDDELEN VAN DE EUROPESE UNIE – DE STRUCTURELE FONDSSEN – OLAF EN ADMINISTRatieve CONTROLE DOOR DE REGIO'S	270
2.1. Algemeen	270
2.2. Structurele fondsen van de Europese Unie	271
2.3. Europees Bureau voor Fraudebestrijding (OLAF)	272
2.4. Beheer en controle van de structuur- en investeringsfondsen van de EU in Vlaanderen	273
2.5. Controle van de structuur- en investeringsfondsen van de EU in Vlaanderen: de controle-instantie	274

3. DE STRAFRECHTELIJKE VERVOLGING VAN SUBSIDIEFRAUDE	277
3.1. Relevante strafbaarstellingen in het Strafwetboek	277
3.1.1. Valsheid in geschrifte	277
3.1.2. Oplichting en poging tot oplichting	278
3.1.3. Misbruik van vertrouwen	279
3.1.4. Passieve en actieve corruptie	280
3.2. Subsidiefraude: lex specialis	282
3.2.1. Het KB van 31 mei 1933	282
3.2.2. Wijzigingen aan het KB van 31 mei 1933 n.a.v. de implementatie van de PIF-richtlijn	283
3.2.3. Bestrafing	284
3.2.3.1. Terugbetaling, verplichte verbeurdverklaring en recidive	285
3.3. De Centrale Dienst voor de Bestrijding van Corruptie (CDBC-OCRC)	286
4. ANDERE ACTOREN DIE EEN ROL SPELEN INZAKE DE STRIJD TEGEN SUBSIDIEFRAUDE	288
4.1. Het Rekenhof	288
4.2. Interfederaal Korps van de Inspectie van Financiën	288
4.3. De bescherming van de integriteit van federale en Vlaamse ambtenaren ..	289
4.4. Andere implementaties van de zgn. PIF-richtlijn (EU) 2017/1371 in België ..	290
4.4.1. Douanerecht	290
4.4.2. Btw	291
5. IN DE PRAKTIJK: SUBSIDIEFRAUDE TIJDENS DE PANDEMIE	293
5.1. SURE: tijdelijke steun ter beperking van werkloosheidsrisico's in noodsituaties na de uitbraak van COVID-19	293
5.2. Tijdelijke werkloosheid met steun van SURE	294
5.2.1. Fraude met werkloosheidsuitkeringen	295
5.3. Steunmaatregelen voor ondernemers in Vlaanderen	297
5.3.1. Fraude met betrekking tot de verschillende steunmaatregelen in de vorm van premies in Vlaanderen	298
6. CONCLUSIE	301

OPTIMALISERING VAN SYSTEMEN VAN SANCTIONERING VAN FISCALE FRAUDE

Claire Hofman

1. INLEIDING	305
2. WAT IS FISCALE FRAUDE?	307
2.1. Verzamelterm	307
2.2. Gedrag	310
3. (VOORBEELDEN VAN) EEN DUAAL FISCAAL HANDHAVINGSSYSTEEM	312
3.1. Wettelijke bestraffingsmogelijkheden in Nederland en België	312
3.1.1. Twee smaken	312
3.1.2. Bestuurlijke bestraffing	312
3.1.3. Strafrechtelijke bestraffing	314
3.2. De Nederlandse en Belgische bestraffingspraktijk	316
3.2.1. Ne bis in idem	316
3.2.2. Una via	317
4. VOOR- EN NADELEN VAN EEN DUAAL FISCAAL RECHTSHANDHAVINGSSYSTEEM	323
4.1. Voordelen	323
4.2. Nadelen	324
4.3. Casus 1	328
4.4. Casus 2	329
5. GEDACHTEN OVER OPTIMALISATIE VAN FISCALE HANDHAVINGSSYSTEMEN	333
5.1. “Nieuwe” koers door EHRM en HvJ EU	333
5.1.1. Cumulatie van bestraffende procedures onder voorwaarden	333
5.2. “Nieuwe koers” vs. oud en vertrouwd	339
5.2.1. Behoud una via	339
5.2.2. Mee met de koers	340
6. CONCLUSIE	342